

וגם עתה שומר לראשי:
קומה עזרתה בספר שלישי:
ותופע עלי נהרה:
בחדושי ספר ויקרא:
פירוש הרע"ב

ויקרא והוה כד כיון דאשלים משה למקמא ית משכנא ורבי יתיה וקדיש יתיה וית כל מנוי וחשיב משה בלביה ואמר טורא דסיני דריבוייה ריבוי שעה וקידושיה קידוש שעה לא סליקית לגויה עד זמן די יתאמר לי מן קדם ה' ברם משכן זמנא דריבוייה רבוי עלם וקידושיה קידוש עלם דינא הוא דלא ניעול לגויה עד זמן דיתאמר לי מן קדם ה' וקרא דברא דיי למשה וכל מימרא דה' הוה עמיה מן משכן זמנא למימר: תרגום ירושלמי

ויקרא אל משה וידבר ה' אליו מאהל מועד לאמר. אמר מרן הריב"ש טוב שכל הרפואות למד מפסוק ויקרא אל משהא), עיין ליקוטי תורה פרשת וירא ותבין: (היכל הברכה ריש פרשת ויקרא) ספר בעל שם טוב

ויקרא אל משה פירש"י אמור להם דברי כבושים בשבילכם נדבר עמי, י"ל דזה מרומז במ"ש אח"כ דבר אל ב"י ואמרת אליהם אדם כי יקריב מכם קרבן לה' מרומז אדם אשר יקריב לה', רצונו שיהי' לו שום קריבות לה', אותו הקריבות מכם הוא לו כי בשבילכם הוא נדבר עם נביאיו. [תקס"ג, וכ"כ באוה"ח]: ספר חתם סופר

מן הבהמה - בתורת כהנים מסיק למדנו ענותנותו של הקב"ה שלא הטריח בניו להביא חיות מן היערות אלא בהמות המצויות להם: דעת זקנים מבעלי התוספות

קוֹל דּוֹדִי הִנֵּה־זֶה בָּא מְדַלֵּג עַל־הֶהָרִים מְקַפֵּץ עַל־הַגְּבָעוֹת: שיר השירים פ"ב ח'

קול דודי - קול דודי זה מלך המשיח, בשעה שהוא אומר בחודש הזה אתם נגאלין, אומרים לו והלא כבר נשבע הקדוש ברוך הוא שהוא משעבדנו בע' אומות, הוא משיבן, אחד מכם גולה לברברי ואחד לברטניא ודומה כמו שגליתם כולכם, ולא עוד אלא שהמלכות הזאת מכתבת טירוניא מכל העולם מכל אומה ואומה כותי אחד אי ברברי אחד בא ומשעבד בכם ודומה כאלו נשתעבדתם בשבעים אומות [שם (מ"ר)]: תורה תמימה שיר השירים פרק ב'

מציץ מן החרכים - כמו שנאמר וידבר אלקים את כל הדברים, ומהו ענה דודי ואמר לי - אנכי ה' אלקיך. דבר אחר אמר לי החודש הזה לכם ראש חדשים [שם]: תורה תמימה שיר השירים פרק ב'

ואכלו את הבשר. הפסוק מתחיל [באכילה] ומסיים באכילה, "על מרורים יאכלוהו". רמז שצריך ב' אכילות, אכילת פסח ואכילת חגיגה (פסחים ע' א'):
יאכלוהו. וסמיך ליה אל תאכלו. לומר שיאכלוהו דוקא לשם פסח ולא לשם אכילה גסה (נזיר כ"ג א'):
יאכלוהו. ד' פעמים במסורה. ב' בענינא דפסח (הכא ובמדבר ט יא). ואידך אהרן ובניו יאכלוהו (ויקרא ח' ל"א) בענינא דמלואים. מה התם נצטוו ומפתח אהל מועד לא תצאו (שם ח' ל"ג) הכא נמי ואתם לא תצאו איש מפתח ביתו (פסוק כ"ב). ואידך כי מאספיו יאכלוהו (ישעיה ס"ב ט') דאיתקש גאולה אחרונה לגאולה ראשונה (עיין שמו"ר ג' ו'): בעל הטורים שמות פרק י"ב פסוק ח'

פסחים דף ו' ע"א שואלין ודורשין בהלכות פסח קודם לפסח שלשים יום. הנ"ל לבאר בענין הלשון שואלין בהלכות פסח מהו הרמז בלשון שאלה. דהה כתיב אם על המלך טוב לתת את שאלתי ולעשות את בקשתי. יל"ד כפל הלשון מיותר. גם מה הפרש בין לשון שאלתי ובקשתי. אך הנה מבואר בזוהר הקדוש פ' ויקרא ע"פ שאל לך אות מעם ד' אלהיך שהוא לשון שאולה לשאול לו אות מאותיות שם הוי' ב"ה מבחי' דרגין עלאין או למטה ממנו ע"ש. כי הנה כן כתי' שאל נא לימים הראשונים. הרמז הוא כי כאשר נמשכים החסדים הראשונים העליונים לעולם הזה הנה הם רק בבחי' שאלה שאין קיימים לאח"כ וחוזרים מיד כמו השאלה ההדרא בעיני'. והנה זו היא השאלה מן דרגין עלאין להמשיכם למטה אך עוד כתי' מה ד' אלהיך שואל מעמך כי אם ליראה שהקב"ה שואל היראה מן הצדיקים ונותנו בתוך אוצרו. ואח"כ חוזרת השאלה לישראל כמ"ש יפתח ד' לך אוצרו הטוב וכו'. ובא אח"כ לישראל יראה נוספת על הראשונה. אף כי הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים היינו זה בתחלתו אבל אח"כ הבא לטהר מסייעין אותו. נמצא כי לפעמים יורדין דרגין עלאין למטה בבחי' שאלה ולפעמים דרגין תתאין עולין למעלה בבחי' שאלה וזהו הנקרא עליונים למטה ותחתונים למעלה. והנה זהו שנקרא בחי' שאלה בבעלים ופטורין מן האונסין לבל יהי שום אונס על ישראל כמ"ש רשב"י יכול אני לפטור את כל העולם מן הדין. והנה לכך גם אסתר כשראתה שעת הדחק ההיא אמרה לפני הש"י אם על המלך טוב לתת את שאלתי

על התורה ועל העבודה

הוא הורדת החסדים העליונים למטה שהיא בבחי' שאלה כנ"ל אז עי"כ יהי' מקום לעשות את בקשתי ממילא בכל טוב. **וזהו** הלשון שואלין ודורשין בהלכות פסח קודם לפסח כי אמנם הימים האלו של ר"ח ניסן הנם ימים המבורכין שהם הכלי מחזיק ברכה מוכנים לקבל כל טוב שהם ימי החסד כמבואר בספרים. אך צריך להמשיך עליהם מחסדים הראשונים למלא אותם ברכת ד' וזהו הנקרא שאלה מימים הראשונים כי כאן הבן שואל וזהו שאמרו שואלין קודם לפסח בהלכות פסח כנ"ל: תפארת שלמה מועדים פרשת החודש

והנה בצאת ישראל ממצרים היו בקטנות השכל, והכירו גדולת הבורא רק על ידי ניסים ונפלאות, אך במתן תורה בסיני נזדככו חומריותם, והכירו גדולת הבורא ברוך הוא בבחינה הב' הנ"ל מצד שהוא בורא הכל, וידעו למפרע שגם הניסים והנפלאות שעשה במצרים ובים אין הפלא מצד הנס, כי אם שנראה אהבתו לישראל וכנ"ל. ספר קדושת לוי פרשת פקודי

...שלא לדאוג, ולהרחיק כל מיני עצבות, וכו': איגרת הגרעק"א בעת המגיפה בשנת תקצ"א מס' איגרת סופרים סי' כ"ט

שם דבר בעיר כנס רגלך. הנה מהרש"א ז"ל פירש הכונה, אם אין אתה בורח חוץ לעיר למקום אחר, אז תעשה תקנה זו להיות מוסגר בביתיך, ולא תצא מפתח הבית, והרב עיון יעקב ז"ל פירש הכונה, דהבריחה מן העיר היא טובה ונכונה קודם שנתחזק הדבר בעיר, אבל דבר בעיר שנתחזק הדבר לא תועיל הבריחה, שגם הדבר ילך עמהם למקום שהולכין, וכמ"ש מהרי"ל ז"ל סימן נו"ן, וכן כתב הרב תורת חיים ז"ל ע"ש. ודע כל זה שכתבו המהרש"א ז"ל והרב עיון יעקב ז"ל הוא בדבר, אבל בחולי הקוליר"א אפילו אם נתחזק החולי בעיר טוב שיברח, וגם בזה לא יועיל ההסגר בביתו שבעיר, יען כי זה החולי של הקוליר"א יזיק לאדם הפחד וההבעתה ויתהווה בו החולי מחמת הפחד וההבעתה אשר יפחד ונבעת, ואומרים הרופאים מעשה בדרך משל ומליצה, פעם אחת היה חולי הקוליר"א בעיר אחת גדולה, וקודם שנתחזק החולי מצא אדם אחד את המשחית הממונה על חולי הקוליר"א, ואמר לו כמה נפשות אתה רוצה ליקח, ואמר חמשה אלפים, וסוף דבר מתו באותה העיר ט"ו אלפים באותו החולי, וימצא האיש ההוא לאותו המשחית, ויאמר לו למה שקרת, שאמרת אתה שליח על מספר חמשה אלפים, ולקחת ט"ו אלפים, והשיב לא שקרתי, כי לא לקחתי בחרבי על ידי אלא רק חמשה אלפים, <u>ואותם העשרה מתו מחמת רוב הפחד והבעתה שהיה להם בעבור החולי הזה בעיר, עד כאן משל הוא בדרך מליצה, להודיע שיש נספה בלא משפט מחמת פחד והבעתה,</u> ולכן טוב לברוח למקום רחוק, כדי שלא ישמע באזניו, ולא יראה בעיניו, החולי השולט בבני אדם, ויבא לידי פחד והבעתה, ואז ילקה חס ושלום, והשי"ת ברחמיו יבטל כל גזירות קשות ורעות מעלינו ומעל כל ישראל, ולא ישמע שוד ושבר בגבולינו ובגבול כל עמו ישראל, ובלע המות לנצח, ולא נוסיף לדאבה עוד. אמן כן יהי רצון: ספר בניהו בן יהוידע בבא קמא דף ס':

בלילה ההוא נדדה שנת המלך ויאמר להביא את ספר הזכרונות כו'. האמנם כאשר נתבונן ענייני מרדכי ואסתר בחכמתם להוציא דבר בקשתם מאת המלך יש להעיר ספק עצום על תהפוכות דבריהם אשר בתחלה כאשר ידע מרדכי אשר נעשה צוה מהר להגיד לאסתר לבא אל המלך להתחנן לו והיא מיאנה בדבר באמרה כל אשר יבא אל המלך אשר לא יקרא אחת דתו להמית ומרדכי צוה עלי' מיד להשיב לה את ובית אביך תאבדו למסור נפשה ואח"כ נתהפכו הדברים כי צותה עליו אסתר למהר ולצום שלשה ימים לבטל הפסח כמבואר בגמ' ויעבור מרדכי שהעביר י"ט הראשון בתענית. למה באמת לא המתינה עוד יום אחד לצום בחוה"מ הלא זמן הי' להם כל השנה עד אדר הבא. אך הנה ידוע היות רצון הש"י בעבודת עושי רצונו ושומרי תורתו אשר כל העולמות קיימים אך ע"י הצדיקים ועליהם היתה כל הכוונה בבריאה מתחלה. והנה בחג הפסח הקדוש הזה לא יאומן כי יסופר מקהלות רבבות הסודות והיחודים אשר נעשים בעולמות העליונים ע"י ישראל בסדר ליל שמורים ואכילת מצה ומרור וסיפור יצי"מ בהגדה בלילה זאת. לכן אסתר הצדיקת כאשר ידעה היא כי כל קיום העולמות תלוי רק בבנ"י. התחכמה בזה לעורר אהבת הש"י על עמו לאמר כי בלעדם לא יתקיים העולם א"כ איך יאבדו חלילה והיא כאשר שמעה כי נגזרה הגזירה למעלה ג"כ צוותה שיבטל מרדכי וחביריו כל סדר ליל הפסח וכן כל העם אשר בשושן עמו התענו. וע"כ כאשר בטלו מעבודתם לילה הזה נעשה רעש למעלה בכל העולמות מה זה ועל מה זה והיא שהמתינה אסתר שלא לגלות דבר בקשתה עד למחר יום א' של פסח כי ע"י שחסרו אז מעבודתם נעשה רעש למעלה כי אם יתבטלו ישראל חלילה יתבטלו כל העולמות ולכך בלילה ההוא נדדה שנת המלך זה מלכו של עולם. ויאמר להביא ספר הזכרונות של מצות מכבר וימצא כתוב אשר הגיד מרדכי סדר הגדה בליל פסח בכוונה. על בגתנא ותרש. כמו שפוך חמתך וע"כ נצמח ובא הישועה. ובאמת כן הוא הדבר כי כל המצות שהם בתחלת השנה כוללים כל המצות. כמו בר"ה בשמיעת קול השופר כל המצות הם בבחי' שמיעה והי' אם שמוע תשמעו. שמעו ותחי נפשכם. וכן בניסן התחלת השנה נאמר ושמרתם את המצות ובגמ' א"ת מצות אלא מצות שאם תבא לידך מצוה אל תחמיצנה ר"ל ע"י אכילת מצה תקיים כל המצות בשלימות ובלא פני' שלא תחמיצנה ביצה"ר. וזה תזכה ע"י אכילת מצה בכוונה:
ספר תפארת שלמה - מועדים - רמזי פסח

לע"נ זקנתי שרה לאה (לוין) בת ר' שמשון ע"ה
נלב"ע כ"ה אדר תרפ"ו - מנו"כ בביה"ח הישן בעיר ווייטהאל
בקצה דרום גבול פיטסבורג פענן. ארה"ב תנצב"ה

בס"ד יצא לאור מחדש ספרי "אוסף הגליונות על התורה ועל העבודה" ד' חלקים,
{שנת תשס"ט, תש"ע, תשע"ה, תשע"ח}, וספר "באר היטב" מכמה שנים
לימוד ספרים הק' בחבורה ליל ששי על הטעלפאן [D]EST 8:30pm
Dial-in number :1-605-313-4441, **Access code:** 734440#

יוצא לאור ע"י מכון בית צדיקים - שידלוב סטאשוב
A project of Cong. Tiferes Zvi - Mailing address:
714 Park Ave Lakewood NJ 08701-2025
ברשות ובהדרכת גדולי התורה chizuk@chizuk.info
לקבל הגליון, בלה"ק ובענגליש "באר היטב", או שיעור באידיש, וכן להקדיש גליון לזכות, לרפו"ש, לע"נ או לזכות את הרבים - אחב"י ביותר מד' אלף מקומות בעולם קע"ה כ"י להתקשר להנ"ל, ידידכם נפתלי הירצל גאנצווייג
Contact us to dedicate etc. received by thousands globally